

تشریفات خاص ناصرالدین شاه برای صرف غذا

۴ آبان ۱۳۹۶ ساعت ۱۴:۰۶

خوردن غذا توسط مقامات سیاسی همواره با آداب و تشریفات خاصی همراه بوده است. این امر به ویژه اگر آن شخص پادشاهی از پادشاهان قاجار آنهم ناصرالدین شاه باشد بسیار پرطمطراق تر است. دوستعلی خان معیرالممالک در کتاب خود در ذیل عنوان «آداب نهار و شام اندرون» در این رابطه می نویسد . . .

خوردن غذا مقامات سیاسی همواره با آداب و تشریفات خاصی همراه بوده است. این امر به ویژه اگر آن شخص پادشاهی از پادشاهان قاجار آنهم ناصرالدین شاه باشد بسیار پرطمطراق تر است. دوستعلی خان معیرالممالک در کتاب خود در ذیل عنوان «آداب نهار و شام اندرون» در این رابطه می نویسد:

«ظهر و غروب آشپزها نهار و یا شام هر یک از زنهای شاه را در مجمعه ها می چیدند و چند فراش آنها را بر سر نهاده به اندرون می آوردند. نزدیک سیصد تن از کنیزان که هر چند تن متعلق به یکی از خانم ها بودند برای بردن مجمعه ها در دالان ورودی اندرون گرد می آمدند. یکی از فراشها فریاد می زد مثلاً نهار شمس الدوله، در دم خدمتکارانش پیش دویده مجمعه ها را از فراش گرفته می بردند. به همین ترتیب مدت یک ساعت ولوله و غوغائی بر پا بود و غذای هر بانو را به منزلش می بردند. آشپزخانه (در آن زمان کارخانه می گفتند) انیس الدوله جداگانه بود و دری به خارج داشت. همه روزه برای او سفره ای بس رنگین و مزین می پیچیدند که گوئی برای ضیافتی گسترده باشند. شبهایی که شاه برای شام به اندرون می آمد یا نزد انیس الدوله و یا در بالاخانه خود غذا می خورد. شام اندرون از آن جهت مقارن غروب می دادند که سه ساعت از شب گذشته در ارک عبور و مرور ممنوع و پنج درب بزرگش بسته می شد. آنان که در محوطه ارک منزل داشتند بدین جهت سخت در زحمت بودند. بیرون ارک از ساعت پنج از شب گذشته عبور ممنوع بود و بالغ بر یکصد قراولخانه در هر کوی و برزن برای این کار کشیک داشتند و پاسداران عابران متخلف را گرفته تا صبح در قراولخانه باز می داشتند. . . .»

منبع: دوستعلی خان معیرالممالک، یادداشت هایی از زندگی خصوصی ناصرالدین شاه، تهران: نشر تاریخ ایران، ۱۳۶۱، ص ۲۶

